

Västmanlands läns museum
Kulturmiljö Rapport B
2011:B15

Oljeön

- renovering av byggnader på Oljeön 2006-2011

Antikvarisk kontroll

Stabäck 1:20
Västervåla socken
Västmanlands län

Anna Ahlberg

Oljeön
- renovering av byggnader på Oljeön 2006-2011

Antikvarisk kontroll

Stabäck 1:20
Västervåla socken
Västmanlands län

Länsmuseets dnr: VLM 060093

Anna Ahlberg

Utgivning och distribution:
Västmanlands läns museum
Karlskatan 2, 722 14 Västerås
Tel 021-39 32 22
E-post: lansmuseet@regionvastmanland.se
Hemsida: www.vastmanlandslansmuseum.se

© Västmanlands läns museum 2018

Omslagsfoto: Oljeön, juni 2011. Anna Ahlberg, Västmanlands läns museum, bildid: vlm-kmvaa-1509.

Foto: Där inget annat anges är fotografier tagna av Anna Ahlberg eller Tobias Mårud vid Västmanlands läns museum.

Kartor: ©Lantmäteriet. Ärende nr i 2018/00086.

ISSN 1651-7342
ISBN 978-91-87828-54-6

Inledning

Barrön, eller Oljeön som den benämns idag, ligger i sjön Åmänningen vid Angelsbergs järnvägssamhälle i Fagersta kommun. På ön anlades 1876 en oljefabrik för destillation av olja. På ön finns idag ett fåtal av de ursprungliga byggnaderna bevarade. Oljefabriken, vedboden, klensmedjan och oljekällaren är sedan 1972 förklarade som byggnadsminne. Fastigheten ligger inom område av riksintresse för kulturmiljövården U7, Strömsholms kanalmiljö. År 1999 utsågs Oljeön till Årets industriminne av Svenska Industriminnesföreningen och anses vara världens äldsta bevarade oljefabrik. Oljeön ägs sedan 1990 av Preem Fastigheter AB och är idag ett viktigt och populärt besöksmål i Bergslagen.

Preem Fastigheter AB har ansökt om bidrag hos Länsstyrelsen i Västmanlands län för upprustning av byggnaderna på Oljeön. Åtgärderna består främst av borstning/remskrapning och ommålning av tak, fönster och portar, enligt insänd bilaga. Länsstyrelsen i Västmanland har lämnat bidrag till åtgärderna enligt bidragsbeslut daterat 29 maj 2006, dnr: 434-2054-05. Västmanlands läns museum har utsetts till antikvarisk kontrollant för sökta åtgärder. Den antikvariska kontrollen har utförts av Anna Ahlberg bebyggelseantikvarie vid Västmanlands läns museum som även sammanställt föreliggande rapport. Magnus Henriksson, byggnadsantikvarie vid Västmanlands läns museum, har bistått som antikvarisk kontrollant i projektets inledande skede. En färgutredning och dokumentation av samtliga byggnaders tak genomfördes under 2008 av Tobias Mårud, byggnadsantikvarie vid Västmanlands läns museum. Byggnadsvårdsåtgärderna genomfördes i huvudsak mellan åren 2006 - 2007 samt 2010 - 2011.

1. Karta över Angelsberg och Åmänningen. Oljeön är markerad med en röd ring.

2. Oljeön sedd från Ångelsbergs järnvägsstation. I mitten skimtar oljekällaren och fabriksbyggnaden.

Historik

Oljefabriken anlades på Barrön år 1876 av August Ålund som utvecklade en metod för att destillera olja. Ålund köpte ön för 500 kronor och lät där uppföra fabriken. Verksamhetens stora brand- och explosionsrisk bidrog till valet av att anlägga fabriken på en ö. Importerade råvaror som råolja från USA, fett och talg från Ryssland samt tjära från Galizien fraktades till ön uppför Strömsholms kanal och därefter över sjön Åmanningen. På ön uppfördes ett antal byggnader och under perioden 1875–1890 växte ett litet samhälle upp. Här fanns förutom verksamhetens byggnader även bostadshus, ladugård, bryggstuga, dass, uthus och en litet bad- och omklädningshus.

Engelsbergs Oljefabrik AB var ett framgångsrikt företag och 1902 uppgick tillverkningen av raffinerad olja till 1500 fat. Fem år senare gick bolaget i likvidation och under perioden 1906 till 1927 drevs företaget vidare under namnet AB Oljefabriken AB. Tillverkningen var då inriktad mot läderimpregneringsmedel och produkter till hushållen som lysolja, fotogen, smörjolja och vagnsfetter med mera. Anläggningen köptes 1927 på auktion av generalkonsul Ax:son Johnson som då även ägde Engelsbergs bruk. År 1990 såldes Oljeön till nuvarande Preem Petroleum AB. Till ön flyttade 1923 Werner Larsson med sin familj. Werner Larsson var den sista vd:n för fabriken som lades ned 1927. Werner Larsson son, Lars Larsson och hans fru Karin bodde fortfarande under perioder kvar på Oljeön år 2011. Sedan 1960-talet är de mycket engagerade i anläggningens bevarande som industriminne och har varit drivande i att bygga upp Oljeön som ett turist- och besöksmål i Bergslagen tillsammans med Fagersta kommun.

Fabriksbyggnaden på Oljeön är en tegelbyggnad med putsad fasad. Över det plåtbelagda taket reser sig två höga skorstenar. Stora delar av fabriksutrustningen är bevarad och utgörs bland annat av tolv retorter och filterpress för paraffin. De övriga bevarade byggnaderna på ön är en oljekällare, klensmedja av slaggsten och med plåttak, vedbod, brygg- och bagarstuga i tegel, och bostadshus.

1 Fabriksbyggnad	16 Oljekällare för råolja
2 Vedbod	17 Blekningskar
3 Klensmedja/kokhus	18 Förmansbostad
4 Oljekällare	19 Snickarbod, senare magasin
5 Arbetsbostad	20 Potatiskällare
6 Uthus med källare	21 Oljekällare
7 Dass	22 Bryggstuga (tvättstuga och kammare)
8 Arbetarbostad	23 Vedskjul
9 Bryggstuga	24 Lagård
10 Oljekällare	25 Badhus (avklädningsrum/inhägnad bassäng)
11 Fatrengöringshus	26 Ångbåtsbrygga för råolja
12 Brygga för färdiga produkter	27 Dass
13 Patrullningsbanor	28 Skjul
14 Behållare för gasolja	29 Uthus
15 Presshus, senare magasin	30 Isstack

3. Illustration över antalet byggnader på Oljeön under perioden 1875–1890. De orangefärgade byggnaderna fanns kvar då renoveringsåtgärderna startade 2006. Källa: Oljeön i Ängelsberg, Världens äldsta bevarade oljefabrik. Turistbroschyr utgiven av Fagersta kommun och Preem 2007.

4–10. 1. Klensmedja/kokhus 2. Fabriksbyggnad 3. Vedbod 4. Oljekällare 5. Bostadshus 6. Bryggstuga.

Byggnadsvårdsåtgärder

Under 2006 och 2011 har byggnadsvårdsåtgärder genomförts på samtliga byggnader på Oljeön. Åtgärderna har främst varit inriktade på ommålning av plåttak, fönster och portar samt lagningar på fasad, fönster och portar. Kittning och trälagning på fönsterbågar och karmar har varit en stor del av arbetet. Delar av träkonstruktionen på bostadshusets veranda har bytts ut. Panelen på vedboden har ersatts och samtliga portar har lagats.

Den första etappen inleddes i mitten av september 2006 och avslutades september 2007. Den omfattade åtgärder för fönster, dörrar och trälagningar. Samtliga dörrar och fönster justerades. Fönsterbågar kompletterades med kitt. Lagningar i fönsterkarmar genomfördes. Målning av fönster, förutom slutstrykningen, genomfördes under 2006. På vedboden byttes panelen i sin helhet på de båda gavlarna och på långsidorna byttes skadade delar. Även vindskivorna var i dåligt skick och byttes till lika befintligt. Fasad och dörrar målades med linoljefärg i kulörer lika de befintliga. Dörrarna på klensmedjan målades. Verandans träunderrede på bostadshuset har bytts ut och stolparnas nedre rötskadade delar byttes. Nytt golv lades. Samtliga nya trädetaljer på verandan behandlades med linolja och terpentin. Etappen fortsatte under vintern då samtliga fönsterbågar som var i behov av trälagningar fraktades till verkstad i Västerås för

åtgärder. Fabriksbyggnadens portar var i dåligt skick på grund av rötskador och fraktades till Västerås under vintern. Där konstaterades att åtgärderna var för omfattande att reparera så det beslutades att en helt ny port skulle tillverkas.

Under 2007 upptäcktes att fåglar hackade bort linoljekittet på de omkittade fönsterbågarna. Försök gjordes med att blanda peppar och chili i kittet och därefter kitta om de fönster som fått kittet borthackat. Försöket blev framgångsrikt och fåglarna slutade hacka bort kittet. Därefter genomfördes slutstrykningen på alla fönster. Även samtliga dörrar inklusive farstuvisten slutmålades. Den 11 september 2007 genomförde Västmanlands läns museum en slutbesiktning av renoveringsåtgärderna på bostadshusets farstuvist liksom övriga byggnaders, dörrar, fönster samt fasaden på vedboden. Samtliga åtgärder godkändes ur antikvariskt hänseende.

11–13. Klensmedjans dörr innan åtgärder. Dörren skrapades och målades. Fönster skrapades, kittades och målades med linolja.

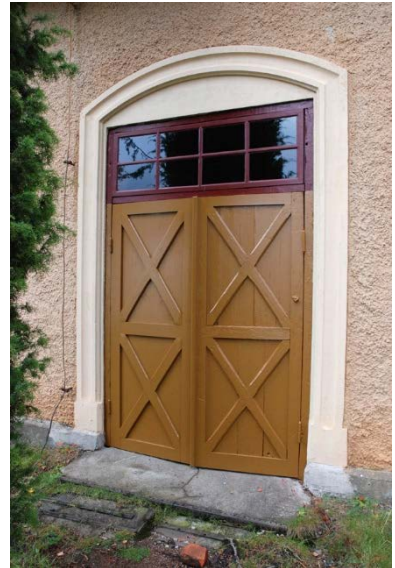
14. Fabriksbyggnadens fönster och dörrar lagades och målades med linolja.

15–16. Dörrblad före och efter renovering. Delar fick bytas ut då det var kraftigt rötskadade.

17–18. Detalj på dörr och fönster på fabriksbyggnaden efter renovering.

19-27. Fönster och dörrar på fabriksbyggnaden efter renoveringen. Fönsterspröjs har lagats och kittats om och därefter målats.

28. Fabriksbyggnadens kortsida mot söder.

29. Fabriksbyggnaden mot väster.

30–35. Delar av vedbodens panel och delar av dörrarna var uttjänt och byttes. De dekorativa vindskiorna nytillverkades efter den äldre modellen. Allt och målades därefter med linoljefärg.

36. Vedbodens fasad mot norr efter renoweringen av fasad, dörrar och vindskivor.

37. Vedbodens fasad mot söder efter renoweringen av fasad, dörrar och vindskivor.

38. Bostadshusets veranda innan renoveringsåtgärderna.

39. Syllstockar och stolpar var kraftigt rötskadade och fick bytas ut.

40. Verandans underrede och syllar var i dåligt skick.

41. Bostadshuset innan renoveringsåtgärder på veranda och fönster.

42. Bostadshuset efter renoveringsåtgärder på veranda, fönster och tak.

43. Verandan efter reoveringen.

44–46. Detalj på verandan under renoveringen. Bostadshusets fönster under renoveringen där fåglar har pickat bort kitt. Bild nedan innan renovering av fönster.

47–48. Bostadshusets fönster efter renoveringen. Bryggstugans fönster och dörrar renoverades och målades.

49. Bryggstugans fönster innan renovering.

50. Bryggstugans fönsterbåge färdigrenoverad.

51. Fåglar har pickat bort kittet på den nyrenoverade fönsterbågarna. Bågarna kittades om och då lades olika kryddor i kittet, vilket verkar ha avskräckt fåglarna.

52–53. Bryggstugans fasad mot väster och mot norr. På nedre bilden skymtar Lars Larsson och Raja Edvinsson.

54. Bryggstugans fasad mot öster. I bakgrunden skymtas bostadshuset.

Under 2007 diskuterades även materialval och målningsmetod för plåttaken. Olika synpunkter fanns från de olika parterna och en otydlighet fanns kring befintlig färg- och plåtbehandling. Västmanlands läns museum genomförde därför en besiktning samt en arkivundersökning för att försöka kartlägga takens målningsbehandling och status. Detta sammanställdes i ett besiktningsdokument daterat till den 1 juli 2008. Där konstaterades att taken på fabriken och klensmedjan försågs med ny plåt i början av 1990-talet. Taken på bostadshuset, bryggshuset, oljeboden och vedboden är lagda innan 1923. Troligt är att oljebodens tak är lagt 1890. I början av 1990-talet byttes den nedersta plåten (takfotsplåten) på bostadshuset, oljeboden och vedboden och ett mindre antal rostiga plåtar på bryggshuset. Mycket troligt är att detta skedde samtidigt som taken på fabriken och klensmedjan byttes. Samtliga tak är lagda med enkel-falsade plåtar. Innan plåt lades var taken täckta med papp och vissa med torv.

Vid besiktningen konstaterades att taken på bostadshuset, klensmedjan, oljeboden och vedboden har likvärdiga skador. En närmare granskning genomfördes på oljebodens tak där det låg ett tjockt färglager, bestående av flera skikt, med kratrar på undersidan. Det framkom bland annat att äldre partier har en röd grund, trolige blymönja följt av tjocka lager som troligen är tjära. Därefter kommer ytterligare ett rött skikt, troligen blymönja, följt av flera tunna lager av svarta skikt.

Vid arkivstudien kan färgstratigrafin någorlunda bekräftas. I arkivet fann man att bostadshuset, och möjligen flera eller samtliga av de övriga byggnaderna, tidigare var rödmålade. På 1950-talet ströks taken på bostadshuset och bryggstugan med tjära och troligt är att även de andra taken behandlades enligt samma metod. År 1977 målades taket med bryggshuset med blymönja och därefter med latexfärg, vilket snabbt ledde till problem. Även här är det troligt att samtliga tak behandlades likvärdigt. Vid 1990-talet byttes, som tidigare nämnt, delar av taken och delar lagades. Den nya plåten målades efter ett år med

328 HP plåtgrund som är en alkydbaserad järnoxidprimer och därefter med HP Ferrocrom som är en alkydförstärkt linoljefärg. År 1996 och 1999 målades samtliga takytor återigen med HP Ferrocrom. Taken på fabriken och kokhuset som fick helt nya tak under 1990-talets början målades efter ett år med 328 HP plåtgrund som är en alkydbaserad järnoxidprimer och därefter med HP Ferrocrom som är en alkydförstärkt linoljefärg. År 1999 målades de igen med HP Ferrocrom.

Under 2010 tog målningsentreprenören fram ett åtgärdsprogram för taken. Efter diskussioner beslutades att befintlig färg ska tas bort med BPS 7624 gel som appliceras på taket och därefter verkar under plast under erforderlig tid. Därefter tvättas taken med 90 gradigt vatten med 350 bar tryck. Kompletterande rengöring genomförs med stålborste. Befintlig blymönja sparas om möjligt. All plåt ska målas, så även plåtintäckningar på tak, huvar, hängrännor, takavvattning och övriga plåtlistor och inklädningar som till exempel skorstenar. All linoljefärg ska penselstrykas. Två olika behandlingsmetoder togs fram:

Ommålning av äldre plåttak; bostadshuset, brygghuset, oljeboden och vedboden.

Befintlig blymönja bättras med blymönja.

Rostangripna ytor behandlas 1 ggn med blymönja.

Hela ytan behandlas 2 ggn med Linoljefärg med kimrökssvart pigment. Ottoson Färgmakeri AB.

Ommålning av nyare plåttak; oljefabriken och klensmedjan.

Ytor med ej rostangripen plåt behandlas 1 ggn med Isotrol, Serablock super.

Rostangripna ytor behandlas 1 ggn med Isotrol Grund.

Hela ytan behandlas 1 ggn med Isotrol Pansarguard

Hela ytan behandlas 1 ggn med Linoljefärg med kimrökssvart pigment. Ottoson Färgmakeri AB.

Vid en delbesiktning den 14 september 2010 framkom att byggnaderna med de äldre takfallen blivit målade med Isotrol Grund utöver blymönjan då målningsentreprenören var orolig för att blymönjan inte har tillräcklig inträngningsförmåga. Oklart är om hela taken målats med Isotrol Grund eller om bara rostiga partier bestrukits. Det framkom även att hela taken på vedboden och oljekällaren helt var strukna med Isotrol Grund. Hela takytorna på oljekällaren och vedboden hade behandlats med blymönja efter inoljningen. Det framkom även önskemål om att använda Isotrols linolja istället för Ottossons. Om detta byte skedde har inte kunnat bekräftas. Dessa åtgärder har genomförts utan godkännande av Länsstyrelsen eller antikvarisk kontrollant utan är en överenskommelse mellan beställare och målningsentreprenören. Vedboden, verkstaden och oljekällaren färdigmålades under 2010. Bostadshuset, klensmedjan och brygghuset målades färdigt under 2011. Den 15 november 2011 genomfördes en slutbesiktning av målningsarbetet för samtliga byggnaders tak på Oljeön. Dessa är godkända ur antikvariskt hänseende.

55. Klensmedjans tak innan renovering.

56. Klensmedjans tak innan renovering.

57. Klensmedjans tak efter ommålning.

58. Fabriksbyggnadens tak mot öster innan reoveringen. Färger på taken flagnar kraftigt.

59. Fabriksbyggnadens tak mot väster innan reoveringen. Färger på taken flagnar kraftigt.

60-61. Detalj på den flagnande färgen.

62-64. Taket efter rengöringen med högtryckstoätt.

65. Fabriksbyggnadens tak under pågående rengöring.

66-67. Taket med grundfärg.

68-69. Det nymålade taket, mot väst.

70. Det färdigmålade taket, mot öster.

71. Det färdigmålade taket, mot öster.

72. Takfärger på vedboden flagnade kraftig. En stor mängd barr täckte taket.

73. Detalj på den flagnande takfärgen.

74. Takfallet mot söder innan rengöring och ommålning.

75. Detalj på tak, den äldre blymönjan syns under det övre färgskiktet.

76. Detalj på vedbodens tak, den äldre blymönjan syns under det övre färgskiktet

77-78. Taket skrapades och rengjordes med vatten. Därefter ströks falsarna med blymönja.

79. Färgen skrapades och borstades bort. Blymönja har målats på hela taket.

80. Vedboden mot norr, taket är målat med blymönja.

81. Vedboden med färdigmålat tak.

82. Vedboden med färdigmålat tak

83. Oljekällaren innan renovering av tak, dörrar och luckor.

84. Oljekällarens takfall mot väster, innan rengöring och ommålning.

85. Oljekällarens tak mot söder, innan rengöring och ommålning.

86–87. Huvorna hade kraftiga rostangrepp och delar av plåten var deformerad. Delar byttes ut.

88–90. Takfärgen på oljekällrens tak hade kraftig sprickbildning och på vissa ställen flagnade den.

91. Oljekällarens tak efter rengöring.

92–93. Oljekällarens tak efter rengöring.

94–95. Taket målades med blymönja.

96–101. Tak, huvar och luckor efter renoveringsåtgärderna. Det översta färgskiktet på taket ströks med pensel.

102. Takfallet mot väster efter målningsåtgärderna.

103. Takfallet mot öster efter målningsåtgärderna.

104. Bostadshusets takfall mot öster, före målningsåtgärderna.

105. Bostadshusets takfall mot öster före målningsåtgärderna. Färgen flagnade kraftigt.

106. Bostadshusets takfall mot väster före målningsåtgärderna.

107. Bostadshusets takfall före målningsåtgärderna.

108. Bostadshusets takfall mot väster före målningsåtgärderna.

109. Bostadshusets takfall mot öster efter målningsåtgärderna.

110. Bostadshuset mot öster, efter målningsåtgärderna.

111. Bostadshuset mot väster, efter målningsåtgärderna.

112. Bostadshuset mot väster, efter målningsåtgärderna.

113. Bostadshuset mot väster, efter målningsåtgärderna.

114. Bryggstugan mot söder, innan målningsåtgärderna.

115. Bryggstugans takfall mot väster, innan målningsåtgärderna.

116. Bryggstugans takfall mot öster. Även här flagnade färgen kraftigt.

117. Bryggstugan mot söder efter målningsåtgärderna.

118–119. Bryggstugan med nymålat tak. I bakgrunden skymtar bostadshuset.

120. Bryggstugan med nymålat tak. I bakgrunden skymtar Ulvåklev.

Resultat

Västmanlands läns museum har anlitats som antikvarisk kontrollant vid upprustning av byggnaderna på Oljeön. Åtgärderna består främst av borstning/renskrapning och ommålning av tak, fönster och portar. Den 11 september 2007 genomförde Västmanlands läns museum en slutbesiktning av renoveringsåtgärderna på bostadshusets farstukvist liksom övriga byggnaders, dörrar, fönster samt fasaden på vedboden. Samtliga åtgärder var godkända ur antikvariskt hänseende. Västmanlands läns museum genomförde den 15 november 2011 en slutbesiktning av målningsarbetet för samtliga byggnaders tak på Oljeön. Dessa är godkända ur antikvariskt hänseende. Vid ommålning av taken har målningsentreprenören och beställaren frångått den godkända målningsmetoden med hänvisning till garantiskäl utan att kommunicera detta med länsstyrelsen eller antikvarisk kontrollant. Metoden är dokumenterad i denna rapport.

Litteratur och källor

Alenius, H., & Ström, K. (2004) *Synnerligen märkliga – byggnadsminnen i Västmanlands län*. Västerås. Västmanlands läns museum, Västmanlands Hembygdsförbund, Årsbok 79, 2003–2004.

www.oljeon.se (2018-07-19).

Västmanlands läns museum, topografiskt arkiv, "Oljeön".

Bildförteckning

Nr.	Bild id	Fotograf
1	Karta	©Lantmäteriet
2	vlm-kmvaa-1507	Anna Ahlberg
3	Ill. från broschyr	Fagersta kommun
4	Karta över Oljeön	©Lantmäteriet
5	vlm-kmvaa-2735	Anna Ahlberg
6	vlm-kmvaa-1460	Anna Ahlberg
7	vlm-kmvaa-1537	Anna Ahlberg
8	vlm-kmvaa-1488	Anna Ahlberg
9	vlm-kmvaa-1484	Anna Ahlberg
10	vlm-kmvaa-3047	Anna Ahlberg
11	Vlm-B 104624-20	Anna Ahlberg
12	vlm-kmvaa-3115	Anna Ahlberg
13	vlm-kmvaa-2735	Anna Ahlberg
14	20 080 624 039	Tobias Mårud
15	DSC_0008	Magnus Henriksson
16	vlm-kmvaa-2733	Anna Ahlberg
17	vlm-kmvaa-2728	Anna Ahlberg
18	vlm-kmvaa-2730	Anna Ahlberg
19	vlm-kmvaa-2723	Anna Ahlberg
20	vlm-kmvaa-2726	Anna Ahlberg
21	vlm-kmvaa-2727	Anna Ahlberg
22	vlm-kmvaa-2731	Anna Ahlberg
23	vlm-kmvaa-2737	Anna Ahlberg
24	vlm-kmvaa-2732	Anna Ahlberg
25	vlm-kmvaa-2740	Anna Ahlberg
26	vlm-kmvaa-2739	Anna Ahlberg
27	vlm-kmvaa-2732	Anna Ahlberg
28	vlm-kmvaa-2742	Anna Ahlberg
29	vlm-kmvaa-2744	Anna Ahlberg
30	Vlm-B 104624-25	Anna Ahlberg
31	vlm-kmvaa-3114	Anna Ahlberg
32	vlm-kmvaa-3113	Anna Ahlberg
33	vlm-kmvaa-2718	Anna Ahlberg
34	vlm-kmvaa-2721	Anna Ahlberg
35	vlm-kmvaa-2717	Anna Ahlberg
36	vlm-kmvaa-2745	Anna Ahlberg
37	vlm-kmvaa-2716	Anna Ahlberg
38	Vlm-B 104624-27	Anna Ahlberg
39	Vlm-B 104624-30	Anna Ahlberg
40	Vlm-B 104624-31	Anna Ahlberg
41	Vlm-B 104624-32	Anna Ahlberg
42	vlm-kmvaa-1484	Anna Ahlberg

Nr.	Bild id	Fotograf
43	vlm-kmvaa-2710	Anna Ahlberg
44	vlm-kmvaa-2712	Anna Ahlberg
45	vlm-kmvaa-2708	Anna Ahlberg
46	Vlm-B 104624-29	Anna Ahlberg
47	vlm-kmvaa-2709	Anna Ahlberg
48	vlm-kmvaa-2715	Anna Ahlberg
49	Vlm-B 104624-35	Anna Ahlberg
50	vlm-kmv-2713	Anna Ahlberg
51	2 008 624 038	Tobias Mårud
52	2 008 624 029	Tobias Mårud
53	vlm-kmvaa-1527	Anna Ahlberg
54	vlm-kmvaa-1490	Anna Ahlberg
55	20 080 624 053	Tobias Mårud
56	20 080 624 056	Tobias Mårud
57	vlm-kmvaa-1470	Anna Ahlberg
58	20 080 624 039	Tobias Mårud
59	20 080 624 042	Tobias Mårud
60	20 080 624 059	Tobias Mårud
61	20 080 624 043	Tobias Mårud
62	vlm-kmvaa-3027	Anna Ahlberg
63	vlm-kmvaa-3029	Anna Ahlberg
64	vlm-kmvaa-3033	Anna Ahlberg
65	vlm-kmvaa-3050	Anna Ahlberg
66	vlm-kmvaa-1542	Anna Ahlberg
67	vlm-kmvaa-1541	Anna Ahlberg
68	vlm-kmvaa-1467	Anna Ahlberg
69	vlm-kmvaa-1471	Anna Ahlberg
70	vlm-kmvaa-1472	Anna Ahlberg
71	vlm-kmvaa-1537	Anna Ahlberg
72	20 080 624 044	Tobias Mårud
73	20 080 624 050	Tobias Mårud
74	20 080 624 047	Tobias Mårud
75	20 080 624 049	Tobias Mårud
76	20 080 624 048	Tobias Mårud
77	vlm-kmvaa-3056	Anna Ahlberg
78	vlm-kmvaa-3063	Anna Ahlberg
79	vlm-kmvaa-3075	Anna Ahlberg
80	vlm-kmvaa-3077	Anna Ahlberg
81	vlm-kmvaa-1463	Anna Ahlberg
82	vlm-kmvaa-1472	Anna Ahlberg
83	20 080 624 001	Tobias Mårud
84	20 080 624 006	Tobias Mårud

Nr.	Bild id	Fotograf
85	20 080 624 012	Tobias Mårud
86	20 080 624 013	Tobias Mårud
87	20 080 624 005	Tobias Mårud
88	20 080 624 013	Tobias Mårud
89	20 080 624 002	Tobias Mårud
90	20 080 624 003	Tobias Mårud
91	vlm-kmvaa-3044	Anna Ahlberg
92	vlm-kmvaa-3037	Anna Ahlberg
93	vlm-kmvaa-3042	Anna Ahlberg
94	vlm-kmvaa-3090	Anna Ahlberg
95	vlm-kmvaa-3084	Anna Ahlberg
96	vlm-kmvaa-1477	Anna Ahlberg
97	vlm-kmvaa-3103	Anna Ahlberg
98	vlm-kmvaa-1501	Anna Ahlberg
99	vlm-kmvaa-3102	Anna Ahlberg
100	vlm-kmvaa-1475	Anna Ahlberg
101	vlm-kmvaa-1498	Anna Ahlberg
102	vlm-kmvaa-3100	Anna Ahlberg
103	vlm-kmvaa-1511	Anna Ahlberg
104	vlm-kmvaa-1518	Anna Ahlberg
105	vlm-kmvaa-1517	Anna Ahlberg
106	vlm-kmvaa-1528	Anna Ahlberg
107	vlm-kmvaa-1531	Anna Ahlberg
108	vlm-kmvaa-1533	Anna Ahlberg
109	vlm-kmvaa-1487	Anna Ahlberg
110	vlm-kmvaa-1484	Anna Ahlberg
111	vlm-kmvaa-1493	Anna Ahlberg
112	vlm-kmvaa-1481	Anna Ahlberg
113	vlm-kmvaa-1479	Anna Ahlberg
114	vlm-kmvaa-1519	Anna Ahlberg
115	vlm-kmvaa-1521	Anna Ahlberg
116	vlm-kmvaa-1525	Anna Ahlberg
117	vlm-kmvaa-1486	Anna Ahlberg
118	vlm-kmvaa-1485	Anna Ahlberg
119	vlm-kmvaa-1490	Anna Ahlberg
120	vlm-kmvaa-1488	Anna Ahlberg

Administrativa uppgifter

<i>Västmanlands läns museums dnr:</i>	VLM 060093
<i>Länsstyrelsen dnr:</i>	434-2054-05
<i>Fastighetsbeteckning:</i>	Stabäck 1:20
<i>Landskap:</i>	Västmanlands landskap
<i>Län:</i>	Västmanlands län
<i>Socken:</i>	Västervåla socken
<i>Kommun:</i>	Fagersta kommun
<i>Ägare och beställare:</i>	Preem Petroleum AB Odd Loryd Johan Jervehed Janne Andersson 115 90 STOCKHOLM
<i>Entreprenör:</i>	Skultunabyggen AB Johannisbergs Herrgård 725 91 VÄSTERÅS Efter 2010 ByggPartner i Dalarna Service AB Johannisbergs Herrgård 725 91 VÄSTERÅS Kristoffer Strååth
<i>Underentreprenör:</i>	Målerispectrum AB Box 234 721 06 VÄSTERÅS Efter 2010 Ny plåt & Smide Box 234 721 06 VÄSTERÅS Nicklas Narving
<i>Antikvarisk kontroll:</i>	Västmanlands läns museum Antikvarisk kontrollant Anna Ahlberg Karlgatan 2 722 14 VÄSTERÅS

– en del av Region Västmanland

Västmanlands läns museum, Karlsgatan 2, 722 14 VÄSTERÅS
Tele: 021-39 32 22 · E-post: lansmuseet@regionvastmanland.se
Hemsida: www.vastmanlandslansmuseum.se

ISSN 1651-7342
ISBN 978-91-87828-54-6